

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Maaeluministeeirumile

Teie:

Meie: 29.04.2022 nr 1-2/22/5407

EKO märkused ÜPP strateegiakava viimaste muudatustega seoses

Kommenteerime ÜPP strateegiakava muudatust, mis esitati Maaeluministeeriumi poolt ÜPP strateegiakava juhtkomisjoni 15. istungi 26. aprillil 2022. aastal.

- *Muudatusettepanek 1: seotud toetuste ammlehma toetust diferentseeritakse täiendavalt, eelistades puhtatõulisi loomi, kes on jõudluskontrollis.*

EKO toetab esimese saja looma suuremat toetusmäära. Tõuloomade osas otsest keskkonnamõju sellel muudatusel ei ole. Kaudselt, elurikkusele olulise lihaveisesektori elujõu seisukohalt, on siiski muudatus oluline; arvestades, et lihaveisekasvatajad on ise ilmselt kõige paremini teadlikud sektori vajadustest, EKO toetab lihaveisekasvatajate seisukohta.

- *Muudatusettepanek 2: põllumajandustootmisega seotud toetuste hulka lisatakse uus toetus – toetus seemnekartuli kasvatamiseks.*

Otsene keskkonnamõju on kavandataval toetusel minimaalne ja EKO jääb suuresti erapooletuks. Kuivõrd sel toetusel on eelduslikult mõningane mõju raskustes oleva sektori säilitamisel ja selle kaudu ka tootmise mitmekesisuse hoidmisel, oleme pigem toetavad.

- *Muudatusettepanek 3: tingimuslikkuse nõuete muudatused.*

HPK 1 – püsirohuma ja põllumajandusmaa suhtarvu säilitamine

Ettepanek on lisada püsirohuma säilitamise nõudele erand tootmissuuna muutuse kohta.

EKO mõistab ettepaneku tausta, arvestades muutuvatest oludest tingitud paindlikkuse vajadust. Siiski tuleb arvestada ettepaneku potentsiaalselt negatiivset keskkonnamõju. Seetõttu peame hädavajalikuks selge süsteemi loomist, mis välistaks erandi kuritarvitamist ja püsirohumaade ülesharimise reeglisi muutumist. Ilma sellise selge süsteemita ei ole muutus vastuvõetav.

HPK 2 – märg- ja turbaalade kaitse

Muudatus: Märg ja turvasalade nõuet plaanime rakendada varasema 2025. a 1. jaanuari asemel aasta varem ehk 2024. a 1. jaanuaril, kuna mullastikukaardi inventeerimine peaks olema selleks ajaks tehtud.

EKO toetab muudatust.

HPK 3 – kulu, heina ja põhu põletuse keeld.

Uus nõude sõnastus: Põllumajandusmaal kulu, heina ja põhku põletada ei ole lubatud, välja arvatud Põllumajandus- ja Toiduameti ettekirjutuse alusel ohtliku taimekahjustaja tõrjeabinõu

rakendamise eesmärgil. Loodus- ja linnudirektiivi eesmärkide täitmiseks võib kulu ja heina põletamiseks loa anda Keskkonnaamet.

EKO toetab muudatust.

HPK 6 – minimaalne taimkate

Muudatus: Võrreldes varasemaga muudeti nõue üleriigiliseks ning põllumaa ja püsiluhtuuride aluse maa põhiseks. Varasemalt kohaldus 7 vallale ja oli põllumajandusmaa põhine, see tähendab, et nõude täitmiseks ei saa edaspidi kasutada püsirohumaad. Selle nõude muudatuse üks põhjuseid on ka praeguse perioodi auditimenetluses sama nõude kohta esitatud tähelepanek.

EKO toetab muudatust.

HPK 8.1

EKO peab kahetsusväärseks karjatamise keelamist mittetootliku alana määratletud kesal. Karjatamist tuleb antud juhul pidada looduslähedase umbrohutõrje võtteks, mitte niivõrd tootmiseks.

HPK 9 – Natura 2000 keskkonnatundlik püsirohumaad .

Muudatus: Oleme laiendanud nõude kohaldumise ala ning sisse toonud Natura 2000 võrgustikku jäävad pärandniidud ning inventeeritud väärtuslikud püsirohumaad.

Uus nõude sõnastus: Natura 2000 võrgustiku alal asuva 100% turvasmuldadega keskkonnatundliku püsirohumaad ning nimetatud alal asuva pärandniidu ja inventeeritud väärtusliku püsirohumaad kasutusotstarvet ei tohi muuta ega üles künda.

EKO toetab muudetud sõnastust.

Metsasuse erand.

EKO ei toeta "metsaerandi" rakendamist.

- *Muudatusettepanek 4: muudatused keskkonnasõbraliku majandamise (KSM) toetuses.*

1. Lisandub liblikõieliste taimede kasvatamise nõue

EKO teeb ettepaneku välistada KSM raames nõutava liblikõieliste kasvatamise puhul pestitsiidide kasutamine.

2. Talvise taimkatte nõue läheb KSM-ist välja.

Põhjendus: HPK 6 talvise taimkatte nõue on veel Komisjoniga kokku leppimata ja võib muutuda. Selleks, et mitte lükata meetme lõplikku disaini ÜPP strateegiakava läbirääkimiste lõppu, otsustasime nõude asendada liblikõieliste kasvatamise nõudega.

EKO on seisukohal, et talvise taimkatte nõue, mis on kõrgem kui HPK 6 raames ette nähtu, näiteks 50% talvist taimkatet, oleks siiski asjakohane.

3. Lämmastikubilansi koostamine.

EKO toetab lämmastikubilansi nõuet ja peab vajalikuks selle kiiret sisustamist. Võimalusel soovime kaaluda ka fosforibilansi nõuet, kuid oleme nõus, et Eesti tingimustes on prioriteediks lämmastik.

- *Muudatusettepanek 5: peamised muudatused ökoalade ökokava (ÖKO) sekkumises.* EKO peab karjatamise keelamist ökoaladel kahetsusväärseks ja ei toeta sellist muudatust. Ökoaladel karjatamine on pigem loodussõbralik umbrohutõrje võte, mitte niivõrd tootmine.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Laura Uibopuu
Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator